

The effect of cultural distance on sociocultural adaptation and academic performance of international students

Kültürel mesafenin uluslararası öğrencilerin sosyokültürel adaptasyonlarına ve akademik başarılarına etkisi

**Rıza Batır¹
Alpaslan Okur²**

Abstract

Living in a foreign environment is a compelling experience for sojourners. A person's ability to function effectively in a new society depends on his or her cultural adaptation. In their 1990 study on Singaporean and Malaysian students studying in Malaysia, Ward and Searle claimed that cultural adaptation consists of 2 separate dimensions, namely psychological and sociocultural adaptation. According to the researchers, one of the key factors affecting the sociocultural adaptation of an individual is cultural distance. According to Ward and Searle, the more distant the two cultures are, the more difficult is the person's socio-cultural adaptation. Other studies in the field have also shown that perceived cultural distance is just as important as real cultural distance. Students, an important group of sojourners whose numbers have been rising both in the world and in Turkey, are also affected by cultural distance. Cultural distance between the homeland and the country in which the international students are studying is thought to have an adverse effect on the foreign students' socio-cultural adaptation. Cultural distance is also thought to affect negatively international students' academic success by hindering their cultural adaptation. Dutch researcher Hofstede's studies, which concretise cultural distance, have divided societies into 4

Özet

Alışık olmadıkları yabancı bir kültürde yaşamak kültürel geçiş yapan bireyler için zorlayıcı bir deneyimdir. Bireyin yeni toplumda etkin bir şekilde var olabilmesi yeni kültüre kültürel adaptasyonuna bağlıdır. 1990 yılında Malezya'da eğitim gören Singapurlu ve Malezyalı öğrenciler ile ilgili yaptıkları çalışmalarında Ward ve Searle kültürel adaptasyonun psikolojik ve sosyokültürel olmak üzere 2 boyuttan meydana geldiğini iddia etmişlerdir. Araştırmacılara göre kişinin yeni toplumdaki sosyal olarak uyum sağlaması anlamına gelen sosyokültürel adaptasyonunu etkileyen faktörlerden bir tanesi de kültürel mesafedir. Araştırmacılara göre, kişinin geldiği toplumla, girdiği toplum arasındaki kültürel mesafe ne kadar çoksa bireyin sosyokültürel adaptasyonu o ölçüde zor olmaktadır. Alanda yapılan diğer araştırmalar da sadece görülen kültürel mesafenin değil, aynı zamanda bireyin algıladığı kültürel mesafenin de en az gerçek kültürel mesafe kadar önemli olduğunu göstermiştir. Kültürlerarası geçiş yapan gruplar içinde önemli bir yere sahip, son yıllarda dünyada ve ülkemizde sayıları önemli ölçüde artan uluslararası öğrenciler de kültürel mesafeden etkilenmektedirler. Yabancı ülkelerden gelen uluslararası öğrencilerin geldikleri toplumların, eğitim aldıkları topluma olan kültürel uzaklığının, öğrencilerin

¹ M.A., Bursa Technical University, School of Foreign Languages, rizabatir@gmail.com

² Assoc. Prof. Dr., Sakarya University, Faculty of Education, Department of Turkish Language Teaching, alpaslanokur@gmail.com

dimensions. According to the researcher, because different societies have different roles for teachers and students, students studying in a country that has different cultural dimensions than their own will have problems. Teachers may improve their student's adaptation and academic performance by acknowledging the cultural dimensions of the students' homelands and designing lesson plans accordingly.

Keywords: Cultural Distance; International Students; Sociocultural adaptation; Academic Performance.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

sosyokültürel uyumlarının üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olduğu düşünülmektedir. Kültürel mesafe aynı zamanda öğrencilerin sosyokültürel olarak uyumlarını zorlaştırıp, dolaylı olarak akademik başarılarını da düşürebilmektedir. Kültürel mesafeyi somutlaştıran Hollandalı araştırmacı Hofstede'nin çalışmaları toplumları 4 boyuta ayırmış ve toplumların sahip oldukları kültürel boyutların sınıf içindeki etkisini araştırmıştır. Araştırmacıya göre, toplumların öğretmen ve öğrencilere yüklediği roller farklılık gösterdiğinden, kendi kültürlerinden farklı bir kültürel boyuta sahip bir topluma giren öğrenciler, özellikle öğretmen ve öğrenci ilişkisi alanında zorluk yaşacaklardır. Kültürel olarak karışık sınıflarda öğrencilerin geldikleri toplumların kültürel boyutların bilinmesi ve öğretmenlerin ders işleyiş şekillerini ona göre düzenlemesi, öğrencilerin eğitim aldıkları topluma sosyokültürel uyumlarını ve akademik başarılarını artıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Mesafe; Uluslararası öğrenciler; Sosyokültürel Adaptasyon; Akademik başarı.

1. Giriş

İnsanlık tarihi boyunca bilinmeyene ve yabancı olana karşı merak duyulmuştur. Bu merak insanı bilinmeyen topraklara çekmiş, insanlığın ilk günlerinden itibaren farklı kültürlerin temasına sebebiyet vermiştir. Bu yüzden farklı kültürlerle olan iletişim en az insanoglunun tarihi kadar eskidir. Son yıllarda özellikle, yüksek yolcu taşıma kapasiteli Jumbo jetlerin gelişimi ile ucuzlayan ulaşım imkânları ile birlikte bireylerin kültürel geçişleri artmış, değişik kültürel altyapılara sahip insanlar daha sık karşılaşmaya başlamıştır (Bochner, 2007).

Kıtalararası ulaşımında yaşanan bu tarz gelişmeler neticesinde, insanlar iş ve eğlencenin yanında, daha iyi bir eğitim almak amacı ile de başka ülkelere gitmeye başlamışlardır. Ülkeler arası yaşanan eğitim amaçlı bu gidip gelme eğitim terminolojisine "uluslararası öğrenci" terimini katmıştır. Bütün öğrencilere has, ortak problemleri paylaşan uluslararası öğrenciler, bu problemlere ilave, yeni toplumda etkin bir şekilde var olabilmek ve akademik olarak başarılı olabilmek için yeni kültüre adapte olmak zorunda kalmaktadırlar (Babiker, Cox, Miller, 1980; Mori, 2000).

Berry (1997), adaptasyonu çevresel şartlar neticesinde bireylerde ve gruplarda meydana gelen değişiklikler olarak tanımlamıştır. Ward ve Searle 1990 yılındaki çalışmalarında, kültürel adaptasyonu psikolojik ve sosyokültürel adaptasyon olmak üzere ikiye ayırmışlardır. Araştırmacılara göre, bireyin yeni toplumda sosyal olarak var olabilmesi için son derece önemli olan sosyo-kültürel adaptasyonunu etkileyen faktörlerden biri de kültürel mesafedir.

2. Sosyokültürel Adaptasyon

Alanda çalışan araştırmacılar, kültürel adaptasyonun tanımını yapmak ve bireylerin yeni kültürde etkin bir şekilde var olabilmesi için hangi özellikleri taşıması gerektiğini bulmak amacıyla çalışmalar yapmışlardır.

Hammer, Gudykunst ve Wiseman (1978) kültürel adaptasyonu iletişimsel yönden incelemişler, bireyi yeni toplumda daha etkin hale getirecek 24 beceri tespit etmişlerdir. Daha sonra araştırmada, bu 24 beceri faktör analizine tabi tutulmuş ve psikolojik stresle baş edebilme, etkin bir şekilde iletişim kurabilme ve kişilerarası iletişim kurabilme olmak üzere 3 boyut altında toplanmıştır. Araştırmaya göre bu üç alanda gerekli becerilere sahip olan bireyler yeni girilen kültürel ortamda daha başarılı olacaklardır.

Kültürel adaptasyonu iletişimsel açıdan inceleyen bir diğer araştırmacılar Rubens ve Kealey (1979), kültürel adaptasyonun 3 ana boyutu olduğunu iddia etmiş ve bu boyutları kültürel şok, psikolojik adaptasyon ve iletişimsel yeterlilik olarak belirlemişlerdir.

Yabancı ülkelerde görev yapan personelin uyum sorunları üzerinde çalışan Black ve Stephens'a göre (1989) kültürel adaptasyon; genel adaptasyon, iletişimsel adaptasyon ve iş adaptasyonu boyutlarından meydana gelmektedir. Araştırmacılara göre buldukları ülkeye genel anlamda adapte olan ve ev sahibi kültürün bireyleri ile iletişimde zorluk çekmeyen kişiler, yeni kültüre daha iyi uyum sağlamaktadırlar.

1990 yılında Yeni Zelanda'da eğitim gören Malezyalı ve Singapurlu öğrenciler üzerinde yaptıkları çalışmada Ward ve Searle (1990) ise kültürel adaptasyonu; psikolojik (duygusal) ve sosyokültürel (davranışsal) olmak üzere iki ana boyuta ayırmışlardır. Bu boyutlara göre psikolojik adaptasyon kişinin psikolojik sıhhatine ve memnuniyetine karşılık gelirken, sosyokültürel adaptasyon daha çok kültürlenmiş bireyin gerekli kültürel davranışları öğrenip, girilen topluma sosyal olarak uyum sağlaması anlamına gelmektedir. Yaptıkları çalışmalarında araştırmacılar sosyokültürel adaptasyonun; yabancı kültürde geçirilen süre, ev sahipleri ile iletişim kurma, kültürel mesafe, dil yeterliliği ve kültürlenme stratejilerinden etkilendiğini bulmuşlardır.

2.1 Sosyokültürel Adaptasyon ve Kültürel Mesafe

Kültürel mesafe iki kültürün dil, din gibi olgular açısından ne kadar benzer ve farklı olduğunu ifade etmektedir (Berry, 1997). Ward ve Searle (1990, 1991) çalışmalarında kültürel mesafenin, sosyokültürel adaptasyonu etkileyen faktörlerden biri olduğunu bulmuşlardır. Buna göre temas halindeki kültürler birbirlerinden ne kadar farklı ise, yani iki kültür arasında ne kadar mesafe var ise, kültürlenmiş birey için adaptasyon o ölçüde zorlu olmaktadır (Ward ve Kennedy, 1999).

Ward ve Kennedy 1999 yılında yaptıkları çalışmalarında, Singapur'da bulunan Çinli öğrencilerin, Asyalı olmayan Amerikalı, Kanadalı ve Yeni Zelandalı öğrencilere göre daha az uyum sorunlarıyla karşılaştıklarını görmüşlerdir. Gene aynı şekilde araştırmacılar, Yeni Zelanda'da eğitim gören Malezyalı ve Singapurlu öğrencilerin, Singapur'da bulunan Malezyalı öğrencilere nazaran sosyokültürel uyum ile ilgili daha fazla sorunlar bildirdiklerini tespit etmişlerdir.

Alanda yapılan bazı araştırmalar ise gerçek kültürel mesafeden ziyade, algılanan kültürel mesafenin kültürel uyum üzerindeki etkisine vurgu yapmıştır. Demes ve Geeraert'e (2014) göre algılanan kültürel mesafe en az gerçek kültürel mesafe kadar önemlidir. Yaptıkları çalışmada araştırmacılar, bireyin algıladığı kültürel mesafe ile psikolojik ve sosyokültürel adaptasyonu arasında negatif bir korelasyon tespit etmişlerdir.

Toplumlar arasındaki kültürel farklar ve mesafe ile ilgili yapılmış en kapsamlı araştırmalardan bir tanesi Hofstede'nin (1980) çalışmasıdır. Hollandalı araştırmacı Geert Hofstede 1963 ve 1973 yılları

arasında, 40 ülkede faaliyet gösteren Amerika merkezli ulusal bir şirketin 116.000 çalışanı üzerinde yaptığı araştırmasında, ülkeleri 4 kültürel boyuta ayırmıştır:

A. Güç Mesafesi: Toplumun, ne ölçüye kadar kurum ve organizasyonlarında gücün orantısız bir şekilde dağıtılmasını kabul etmesini ifade eder. Kendi içerisinde geniş güç aralığı ve dar güç aralığı olmak üzere ikiye ayrılır. Güç aralığının geniş olduğu toplumlara ait bireyler otoriteyi sorgulamadan kabul ederler ve otorite sahipleri ulaşılmazdırlar. Güç sahipleri ayrıcalıklara sahiptir. Çok az sayıda birey bağımsız olmalıdır. Geniş güç aralığı doğu toplumlarında daha sık görülmektedir. Dar güç aralığının da ise güç sahipleri ulaşılabilir. Toplumunu oluşturan herkes eşit haklara sahip olmalıdır. Bu tarz toplumlarda bireyler bağımsızdırlar. Hofstede'ye göre batı toplumlarında dar güç aralığı hâkimdir.

B. Belirsizlikten Kaçma: Toplumun belirsiz durumlardan ne ölçüde etkilendiğini işaret eder. Bu tarz toplumlarda uyulması gereken yazılı kuralları vardır. Vakit nakittir. Belirsizlikten kaçınmanın yüksek olduğu toplumlar, saldırgan, duygusal, güvenlik arayan ve toleranssızdırlar. Uzak doğu ülkeleri bu gruba girmektedir.

C. Bireycilik ve Toplulukçuluk: Bireycilik, toplumu oluşturan bireylerin sadece kendilerine veya en yakınlarına karşı sorumluluk sahibi olduğu, gevşek toplumsal yapıyı ima ederken, tam tersi olan toplulukçuluk, bireylerin sadece en yakın akrabalarına değil, ait olduğu tüm gruba da sorumluluk hissettiği, sıkı toplumsal yapıya işaret etmektedir. Kolektivist toplumlarda bireyler, kendilerini sadakatleri karşısında koruyan ailelere ve gruplara doğarlar. Kişinin kurumlara ve organizasyonlara duygusal bağımlılığı vardır. Önemli olan aidiyettir. Bireyci toplumlarda ise birey toplumsal kurumlara duygusal olarak bağlı değildir. Herkesin özel bir yaşamı ve bağımsız fikri vardır. Otonomi, çeşitlilik ve kişisel finansal bağımsızlık vurgulanmıştır. Kimlik bireye bağlıdır. Araştırmacıya göre batı toplumları daha çok bireysel yapıdayken, doğu toplumları kolektivist bir yapı göstermektedir.

D. Erkeksilik ve Kadınsılık: Araştırmacının erkeksi özellikler olarak nitelediği; girişkenlik, başkalarını düşünmeme ve paranın ve eşyanın elde edilmesi gibi dominant özelliklere toplumun ne kadar değer verdiği, o toplumun erkeksilik mi yoksa kadınsılık mı boyutunda olduğunu belirler. Erkeksi kültürlerde cinsiyete verilen roller kesin çizgilerle ayrılmıştır. Erkekler girişken, kadınlar anaç olmalıdır. Bireyler çalışmak için yaşar. Para ve eşyalar önemlidir. Bağımsızlık ideal olandır. Erkekler toplumu yönetmelidir. Kadınsı kültürlerde ise cinsiyetlere verilen roller daha esneklerdir. Yaşamın kalitesi önemlidir. Cinsiyetler birine eşit olmalıdır. Dayanışma önemlidir. Küçük ve yavaş olan güzeldir. Para ve şeylerden ziyade, insanlar ve çevre önemlidir.

Hofstede'nin ulusları kültürel eğilimlerine göre ayırdığı sınıflandırmasında, Türkiye geniş güç aralığına sahip, toplulukçu, erkeksi özelliklere önem veren ve belirsizlikten kaçma eğilimine sahip bir ülke olarak kabul edilmektedir.

Hofstede'nin araştırması, kültürel mesafeyi somut hale getirmesi açısından önem taşımaktadır. Kişi, kendi toplumundan farklı bir kültürel boyuta sahip bir topluma girdiğinde iki toplum arasındaki kültürel farklar yüzünden bireyin sosyokültürel uyumu daha zor olacaktır.

Ward ve diğerlerine (2001) göre kültürlenmiş kişi en büyük zorluğu iletişim alanında yaşayacaktır. Araştırmacılara göre, bireysel ve toplulukçu kültürlerle ait bireyler kültürel temas neticesinde bir araya geldiklerinde, değişik tutum ve değerleri de beraberinde getirmektedirler. Kişilerin zihinsel biçimleri farklılık gösterebildiği gibi, özellikle duygularını nasıl ifade ettikleri başta olmak üzere, iletişim stilleri de farklılık gösterebilmektedir. Toplulukçu toplumlardan gelen kişiler bağlam ağırlıklı bir dil tercih ederken, bireysel toplumlardan gelen bireyler daha direkt bir dil kullanmaktadırlar.

Kişilerin iletişimde, farklı iletişim şekillerinden dolayı doğan anlaşmazlık, sıkıntılara ve problemlere sebebiyet verebileceği gibi, yaşanan problemler bireylerin karşılıklı olarak birbirlerini suçlamasına ve birbirlerine karşı ırkçı düşünceler geliştirmesine kadar gidebilecektir. Kültürlenmiş bireylerin, yeni girdikleri toplumun bireyleri ile kurdukları iletişim sırasında yaşayacakları bu tarz sorunlar, bireylerin yeni topluma sosyokültürel adaptasyonlarını olumsuz yönde etkileyebilecektir.

3. Kültürel Mesafe ve Uluslararası Öğrenciler

Uluslararası öğrencilerin geldikleri toplumların kültürlerinin, eğitim aldıkları ülkenin kültürüne olan mesafesinin ve aradaki kültürel farklılıkların büyüklüğünün öğrencilerin kültürel adaptasyonlarına olumsuz yönde etki ettiği düşünülmektedir.

Babiker, Cox ve Miller (1980) Edinburgh üniversitesinde yaptıkları çalışmalarında, İskoçya'ya kültürel anlamda daha uzak olan Afrika ve Asya ülkelerinden gelen öğrencilerin, İskoçya'ya kültürel anlamda daha yakın olan Amerikalı, Avrupalı ve Avustralyalı öğrencilere göre daha fazla kaygı yaşamakta olduklarını ve daha fazla tıbbi yardım alma ihtiyacı hissettiklerini görmüşlerdir. Araştırma, kültürel mesafenin sosyokültürel adaptasyona direkt olarak etkisini göstermese de, psikolojik adaptasyonla ilişkilendirilen kaygı düzeyiyle ilgisini göstermiştir (Gao ve Gudykunst, 1990). Ayrıca Ward ve Kennedy (1999) araştırmalarında psikolojik adaptasyonla, sosyokültürel adaptasyonun kavram olarak ayrı olsa da ampirik olarak ilişkili olduğunu bulmuşlardır.

Suanet ve Vijer (2009), Rusya'da eğitim gören yabancı Asyalı, Afrikalı ve Latin öğrencilerin kültürel uyumları ile ilgili çalışmalarında, geldikleri ülke ile Rusya arasında kültürel olarak uzaklık olduğuna inanan öğrencilerin sosyokültürel ve psikolojik uyumlarının düşük olduğunu görmüşlerdir.

Öğrencilerin geldikleri toplumun, eğitim aldıkları topluma kültürel mesafesi sosyo-kültürel uyumlarını zorlaştırarak, akademik başarılarını da olumsuz yönde etkilemektedir. Yapılan araştırmalar sosyokültürel uyumu düşük öğrencilerin akademik olarak zorlandıklarını göstermiştir (Kuo ve Roysircar, 2006; Leung, 2001b, Westwood ve Barker 1990).

Kültürler farklılıklarının sınıf ortamında etkisi ile ilgili 1986 yılında yayınlanan çalışmasında Hofstede, kültürel olarak karışık sınıflarda 4 kültürel boyutu, öğretmen ve öğrenci ilişkisi üzerindeki etkisini incelemiştir. Hofstede'nin çalışmasının çıkış noktası, toplumların öğrenci ve öğretmenlere yüklediği görevlerin birbirinden farklılık göstermesidir. Farklı kültürel altyapı ve iletişim şekillerine sahip bu kişiler aynı öğrenim ortamında bir araya geldiklerinde sorunlar ortaya çıkabilmektedir. Hofstede'ye göre uluslararası öğrencilerin bu tarz öğrenme ortamlarına adaptasyonları büyük ölçüde öğretmenlerin sorumluluğunda olup, öğrencilerin başarısı için önem arz etmektedir.

Hofstede'ye göre farklı kültürel altyapıya sahip öğrenci ve öğretmenlerden oluşan sınıflarda meydana gelen sorunların 4 sebebi bulunmaktadır. Bunlardan ilki geldikleri toplumların öğretmen ve öğrencilere verdiği toplumsal rollerdeki farklar iken diğerleri buldukları ülkenin eğitim programının uluslararası öğrencilerin hedeflerine uygunluğu, öğretmen ve öğrencilerin geldikleri toplumların zihinsel yeteneklerindeki farklar ve öğretmen-öğrenci arasındaki iletişimde yaşanan farklılıklardır.

Araştırmacı, öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişimde meydana gelebilecek sorunların açıklığa kavuşturulması için, öğretmen ve öğrencilerden göstermeleri gereken rol beklentilerini 4 toplumsal boyuta göre incelemiştir.

Tablo1: Toplulukçu ve Bireysel toplumlar

Toplulukçu Toplumlar	Bireysel toplumlar:
Sadece gençler öğrenci olabilir	Öğrenmenin yaşı yoktur
Öğrenciler yapmayı öğrenmelidir	Öğrenciler öğrenmeyi öğrenmelidir
Öğrenciler, öğretmen şahsi olarak öğrencinin konuşmasına izin verirse konuşur	Öğrencilerin konuşması için öğretmenin izin vermesi gerekmemektedir
Öğrenciler sadece küçük gruplarda konuşur	Öğrenciler büyük gruplarda konuşabilir
Öğrenme ortamlarında uyum her zaman korunmalıdır	Öğrenme ortamlarında fikrîsel çatışma iyidir
Öğrenme ortamlarında öğretmen ve öğrenci saygınlığını kaybetmemelidir.	Saygınlığın korunması çok önemli değildir
Eğitim toplumda saygınlık kazanmak ve sosyal olarak yükselmek için alınmalıdır	Eğitim öz saygınlık ve ekonomik refah içindir
Diploma önemlidir	Diplomanın sadece sembolik değeri vardır
İllegal yollardan bile olsa eğitim sonunda sertifika almak önemlidir.	Sertifika yerine beceri kazanmak önemli olandır
Öğretmenler bazı öğrencilere ayrıcalık tanıyabilir	Öğretmen tarafsız olmalıdır
Büyük sınıflar belirli bir kritere göre küçük gruplara ayrılır (etnik bağ)	Büyük sınıflarda gruplaşma göreve göre yapılır

Tablo 2: Dar Güç Mesafesi ve Geniş Güç Mesafesine Sahip Toplumlar

Dar güç Mesafesi	Geniş Güç Mesafesi
Öğretmen öğrencilerin bağımsızlığına saygı göstermelidir	Öğretmen öğrencilerin kendisine duyduğu saygınlığa önem vermelidir.
Öğrenci Merkezli Eğitim	Öğretmen merkezli eğitim
Öğretmen öğrencilerden iletişimi başlatmalarını bekler	Öğrenciler öğretmenin iletişimi başlatmasını bekler
Öğrenciler kendi eğitimlerinin sorumluluğunu almalıdır	Öğretmenler öğrencilere nasıl yapacaklarını göstermelidir.
Öğrenciler kendiliğinden konuşabilir	Öğretmen öğrenciye konuşması için izin vermelidir.
Öğrenciler öğretmene karşı çıkabilir	Öğretmen asla eleştirilmemelidir
Eğitim kalitesi sınıfta kurulacak iletişimin etkinliğine bağlıdır	Eğitimin kalitesi öğretmenin mükemmelliği ile ilgilidir
Sınıf dışında öğretmene saygı gösterilmesi gerekmez	Öğretmene eğitim ortamı dışında da saygı gösterilmelidir.
Öğretmenle öğrenci arasında yaşanacak bir problemde velilerden öğrencinin yanında yer alması beklenir	Öğretmenle öğrenci arasında yaşanacak bir problemde velilerden öğretmenin yanında yer alması beklenir
Genç öğretmenler yaşlı öğretmenlerden daha çok sevilir	Yaşça büyük öğretmenlere daha çok saygı gösterilmelidir.
Önemli olan kişisel olmayan doğrudur ve her türlü kişiden öğrenilebilir	Önemli olan bilgeliktir ve sadece eğitmen tarafından öğretilir

Tablo 3: Düşük Belirsizlikten Kaçma Eğilimi ve Yüksek Belirsizlikten Kaçma Eğilimi Gösteren Toplumlar

Düşük belirsizlikten kaçma eğilimi gösteren toplumlar	Yüksek belirsizlikten kaçma eğilimi gösteren toplumlar
Öğrenciler hedeflerin tam olarak belirlenmediği belirsiz öğrenme ortamlarından rahatsız olmazlar Öğretmen “bilmiyorum” diyebilir	Öğrenciler net hedeflerin bulunduğu, iyi yapılandırılmış öğretim ortamlarını tercih ederler Öğretmen öğrencinin bütün sorularını cevaplamalıdır
İyi bir öğretmen yalın bir dil kullanır	İyi öğretmen akademik bir dil kullanmalıdır
Öğrenciler soruna yenilikçi yaklaşım ürettiklerinde ödüllendirilir	Öğrenciler soruyu doğru şekilde çözdüklerinde ödüllendirilir
Öğretmen ve öğrenciler eğitim ortamlarında duygularını bastırmalıdır	Öğretmen ve öğrenciler duygularını ifade edebilir
Öğretmenler, öğrencilerle yaşayacakları zihinsel anlaşmazlıkları aydınlatıcı bir deneyim olarak görürler	Öğretmenler zihinsel anlaşmazlığı saygısızlık olarak algılar
Öğretmenler velilerin düşüncelerine saygı duyar	Öğretmenler kendilerini uzman olarak görürler ve velilerin düşüncelerine saygı duymazlar

Tablo 4: Kadınsı Ve Erkeksi Toplumlar

Kadınsı toplumlar	Erkeksi toplumlar
Öğretmenler öğrencilerinin açık bir şekilde takdir etmekten kaçınırlar	Öğretmenler iyi öğrencileri açık bir şekilde takdir edebilirler
Öğretmenler vasat öğrencileri norm olarak kabul ederler	Öğretmenler için norm en iyi öğrencilerdir.
Sistem öğrencilerin sosyal uyumlarını ödüllendirir	Öğrenciler akademik başarıları ile ödüllendirilirler
Öğrencinin okuldaki başarısızlığı çok önemli değildir	Öğrencinin akademik başarısızlığının etkisi kendisi için büyük olur
Öğrenciler öğretmenlerin samimiyetini takdir eder	Öğrenciler için önemli olan öğretmenin zekâsıdır
Öğrenciler arasında rekabet yoğun değildir	Öğrenciler sınıfta birbirleri ile mücadele ederler
Öğrenciler alçakgönüllü bir şekilde davranır	Öğrenciler öğretmenleri tarafından fark edilmeye çalışırlar
Dayak kabul edilemez	Dayak bazen kabul edilebilir
Öğrenciler dersleri ilgi alanlarına göre tercih ederler	Derslerin seçiminde iş olanakları birinci sıradadır
Erkek öğrenciler, kız öğrenciler tarafından rağbet gören dersleri tercih edebilir	Erkek öğrenciler, kız öğrenciler tarafından seçilen derslerden kaçınırlar

4.SONUÇ

Bahsedilen araştırmalar göz önüne alındığında, öğrencilerin geldikleri toplumların eğitim aldıkları topluma olan kültürel mesafesinin, öğrencilerin hem yeni topluma adaptasyonlarını, hem de dolaylı olarak akademik başarılarını olumsuz yönde etkilediği görülmektedir. Bu yüzden eğitim aldıkları kurumlar tarafından, uluslararası öğrencilerin geldikleri toplumla, eğitim aldıkları toplum arasındaki kültürel mesafenin göz önünde bulundurulması, öğrencilerin buldukları ülkelere uyumunu ve buna bağlı olarak akademik başarılarını önemli derecede artıracaktır.

Toplumlar arasındaki kültürel mesafeyi daha somut hala getiren Hofsterde'nin çalışmaları, toplumların kültürlerinin 4 boyut üzerinden birbirlerinden nasıl farklılık gösterdiğini ve bu farklılıkların sınıf içinde öğretmen-öğrenci ilişkisini nasıl etkilediğini göstermiştir.

Hofstede'nin araştırması toplumların genel kültürel eğilimlerini göstermektedir. Uluslararası sınıflarda, öğrencilerin geldikleri toplumların genel kültürel eğilimlerinin bilinmesi, özellikle öğretmen ve öğrenci arasında yaşanabilecek iletişimsel sorunların önüne geçebilir. Örnek verilecek olursa, Toplulukçu ve Dar güç aralığının hâkim olduğu ülkelerden gelen öğrencilere, ders esnasında öğretmenler tarafından söz hakkı verilmesi veya iletişime davet edilmesi öğrencilerin derse katılımını ve başarılarını artırabilir. Aynı şekilde bireysel ve dar güç aralığına sahip ülkelerden gelen öğrencilerin ders esnasındaki rahat tavırları veya öğretmenlerle her zaman aynı fikirde olmamaları öğretmenler tarafından kendilerine yapılan saygısızlık olarak görülmemelidir.

Öğretmenlerin, uluslararası öğrencilerin geldikleri toplumların kültürel eğilimlerini bilmesi ve ders işleyişini ona göre düzenlemesi öğrencilerin kültürel uyumlarına ve akademik başarılarına olumlu yönde katkıda bulunacaktır. Yüksek belirsizlikten kaçma eğilimine sahip toplumların öğrencilerine, eğitimlerinin başında, ulaşmaları gereken hedefler ve ders programlarının verilmesi öğrencilerin derse olan motivasyonlarını ve başarılarını artıracaktır. Geniş güç mesafesine sahip toplumların öğrencilerine ders içinde nasıl yapacakları konusunda öğretmen tarafından birebir yardımcı olunması, öğrencilerin aynı şekilde başarılarına katkıda bulunacaktır.

KAYNAKÇA

- Babiker, I. E., Cox, J. L. ve Miller, P. M. (1980). The measurement of cultural distance and its relationship to medical consultations, symptomatology and examination performance of overseas students at Edinburgh University. *Social Psychiatry*, 15(3), 109-116.
- Berry, J. W. (1997). Immigration, acculturation, and adaptation. *Applied psychology*, 46(1), 5-34.
- Black, J. S., Stephens, G. K. (1989). The influence of the spouse on American expatriate adjustment and intent to stay in Pacific Rim overseas assignments. *Journal of management*, 15(4), 529-544.
- Bochner, S. (2003). Culture shock due to contact with unfamiliar cultures. *Online readings in psychology and culture*, 8(1), 7.
- Demes, K. A., Geeraert, N. (2014). Measures matter: Scales for adaptation, cultural distance, and acculturation orientation revisited. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 45, 91-109. doi:10.1177/0022022113487590.
- Hammer, M. R., Gudykunst, W. B. ve Wiseman, R. L. (1979). Dimensions of intercultural effectiveness: An exploratory study. *International Journal of Intercultural Relations*, 2(4), 382-393.
- Hofstede, G. (1980). Motivation, leadership, and organization: do American theories apply abroad?. *Organizational dynamics*, 9(1), 42-63.
- Hofstede, G. (1986). Cultural differences in teaching and learning. *International Journal of intercultural relations*, 10(3), 301-320.
- Kuo, B. C., Roysircar, G. (2006). An exploratory study of cross-cultural adaptation of adolescent Taiwanese unaccompanied sojourners in Canada. *International Journal of Intercultural Relations*, 30(2), 159-183.
- Leung, C. (2001). The sociocultural and psychological adaptation of Chinese migrant adolescents in Australia and Canada. *International Journal of Psychology*, 36(1), 8-19.
- Mendenhall, M., Oddou, G. (1985). The dimensions of expatriate acculturation: A review. *Academy of management review*, 10(1), 39-47.
- Mori, S. C. (2000). Addressing the mental health concerns of international students. *Journal of counseling & development*, 78(2), 137-144.
- Oberg, K. (1954). *Culture shock* (p. 1). Indianapolis, IN: Bobbs-Merrill.

- Ruben, B. D., Kealey, D. J. (1979). Behavioral assessment of communication competency and the prediction of cross-cultural adaptation. *International Journal of Intercultural Relations*, 3(1), 15-47.
- Searle, W., Ward, C. (1990). The prediction of psychological and sociocultural adjustment during cross-cultural transitions. *International Journal of Intercultural Relations*, 14(4), 449-464.
- Suanet, I., van de Vijver, F. R. (2009). Perceived cultural distance and acculturation among exchange students in Russia. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 19(3), 182-197.
- Ward, C., Searle, W. (1991). The impact of value discrepancies and cultural identity on psychological and sociocultural adjustment of sojourners. *International Journal of Intercultural Relations*, 15(2), 209-224.
- Ward, C., Kennedy, A. (1999). The measurement of sociocultural adaptation. *International journal of intercultural relations*, 23(4), 659-677.
- Ward, C., Bochner, S. ve Furnham, A. (2005). *The psychology of culture shock*. Routledge.
- Westwood, M. J., Barker, M. (1990). Academic achievement and social adaptation among international students: A comparison groups study of the peer-pairing program. *International Journal of Intercultural Relations*, 14(2), 251-263.

Extended English Abstract

Living in a foreign environment is a compelling experience for all sojourners. Studies have shown that a person's ability to function effectively in a new society depends on his cultural adaptation (Black and Stephens, 1989; Mendenhall and Oddou; 1985; Ward and Kennedy, 1999). Thus researchers working in the field have tried to understand cultural adaptation and its dimensions. Hammer, Gudykunst and Wisemann (1978) found 3 factors affecting cultural adaptation: the ability to handle psychological stress, the ability to communicate efficiently and the ability to establish interpersonal relationships. According to Rubens and Kealey (1979), cultural adaption has 3 dimensions: cultural shock, psychological adjustment and interactional effectiveness. Black and Stephens (1989) proposed that cultural adaptation consists of 3 components: general adjustment, interaction adjustment and work adjustment. In their 1990 study on Singaporean and Malaysian students studying in Malaysia, Ward and Searle claimed that cultural adaptation consists of 2 separate facets, namely psychological and sociocultural adaptation. While psychological adjustment is about the psychological well-being of sojourners, sociocultural adaptation deals with the social adaptation of the person. According to research, one of the factors affecting sociocultural adaptation is cultural distance. According to Ward and Searle, the more distant the two cultures, the more difficult a person's sociocultural adaptation is. Other studies in the field have also shown that perceived cultural distance is as important as real cultural distance. Demes and Geeraeret (2014) found a negative correlation between cultural distance and sociocultural adaptation. International students, who have an important place among sojourners and whose numbers have been rising both in the world and Turkey, are also affected by cultural distance. Cultural distance between the homeland and the country in which foreign students are studying is thought to have an adverse effect on the foreign students' sociocultural adaptation and well-being. Ward and Kennedy (1999) found that Chinese students studying in Singapore have less adjustment problems than non-Asian students. Likewise, Malaysian students in Singapore reported fewer adjustment problems than Singaporean students studying in New Zealand. In their study at Edinburgh University, Babiker, Cox and Miller (1980) detected high levels of anxiety in students from countries that are culturally distant from Scotland. Also in the study, it was found that students from culturally distant countries need more medical attention than students from western countries that are relatively closer to Scotland. Cultural distance also indirectly affects international students' academic success by hindering their cultural adaptation. According to Westwood and Barker (1990), there is a strong connection between international students' academic success and their cultural adjustment.

According to Kuo and Roysircar's (2006) studies, international students' cultural adaptation is an important predictor of their academic success. In order to understand the cultural distance, which is important in both sociocultural adjustment and the academic success of international students, it is beneficial to examine the work of Dutch researcher Geert Hofstede. Hofstede's studies (1980), which concretise cultural distance, have divided societies into 4 dimensions. The 4 dimensions are individualism vs collectivism, power distance, uncertainty avoidance and masculinity vs femininity. Hofstede's cultural dimensions theory has an important place in the cultural adaptation field. Since people from individualistic and collectivist cultures have different styles of communication, they might encounter adjustment problems when they encounter each other (Ward, Furnham and Bochner, 2005). In his 1986 study, Hofstede investigated the possible outcomes of his cultural dimensions theory in culturally mixed classrooms. According to the researcher, as each dimension has different roles for teachers and students, students studying in a country that has different cultural dimensions from their own may face problems in culturally mixed classrooms. Using his Power Distance Index, we can understand that teachers should be shown respect outside the classroom in high power distance countries. On the other hand, in small power distance countries, students needn't show respect to their teachers outside the learning environment. Also, in individualistic countries, students don't need their teacher's approval to initiate conversation, whereas in collectivistic cultures, teachers themselves are expected to start conversations in the classroom environment. Therefore in a classroom where the teacher and most of the students are from small power distance countries, the relaxed behavior of a student from a large power distance country may be found to be disrespectful. According to Hofstede, problems in such a culturally mixed classroom can arise from 4 areas: different positions of students and teachers in societies, differences between the curriculums of countries, differences in mental abilities and differences in teacher and student interactions. Hofstede claimed that, even though problems may occur in any of these areas in culturally mixed classrooms, most of the problems will stem from teacher and student interactions and it is particularly the teacher's duty to correct these problems. Hence, teachers may improve their student's adaptation and therefore their academic performance by acknowledging the cultural dimension of the student's homeland and by designing the lesson plan accordingly. The study ends with possible recommendations regarding the application of cultural dimensions theory in a classroom environment.